

30 -01-1997

De heer Johan VANDE LANOTTE
Vice-Eerste Minister en
Minister van Binnenlandse Zaken

Koningsstraat 62

1000 BRUSSEL

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

28.029/II/PN
MD/YS

Betreft : straatnaamborden in de taalgrensgemeenten - toepassing van de taalwetten.

Mijnheer de Vice-Eerste Minister,

Er werd bij de VCT een klacht ingediend i.v.m. de straatnaamborden in de taalgrensgemeenten en inzonderheid i.v.m. de manier waarop voorrang aan de streektaal wordt verleend.

Ter zitting van 12 december 1996 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) het volgende advies uitgebracht.

Volgens de vaste rechtspraak van de VCT moeten straatnaamborden, gedenkplaten en lichtreclames beschouwd worden als mededelingen aan het publiek.

Wat het wetsvoorschrift ter zake betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de randgemeenten, de taalgrensgemeenten, de gemeenten uit het Malmédysse en de gemeenten van het Duitse taalgebied.

* De randgemeenten

Overeenkomstig artikel 24 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

In de randgemeenten die tot het Nederlandse taalgebied behoren, moet voorrang worden verleend aan het Nederlands. Het principe dat voorrang wordt verleend aan de taal van de streek wordt bevestigd door voornoemd artikel 24, 1ste lid, dat voorrang verleent aan het Nederlands door zowel in de Franse als in de Nederlandse tekst de woorden "in het Nederlands" te laten voorafgaan aan de woorden "in het Frans" (adviezen 3.995 van 14 oktober 1976, 22.299 van 18 november 1992 en 27.179/B van 14 maart 1996).

* De gemeenten uit het Malmédysse

Overeenkomstig artikel 11, § 1, 2de lid, SWT, worden de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Frans en in het Duits gesteld in de gemeenten uit het Malmédysse, indien dezer gemeenteraad zulks beslist.

In de gemeenten uit het Malmédysse die tot het Franse taalgebied behoren, moet voorrang worden verleend aan het Frans. Het principe dat voorrang wordt verleend aan de taal van de streek wordt bevestigd door voornoemd artikel 11, § 1, 2de lid, dat voorrang verleent aan het Frans door zowel in de Franse als in de Nederlandse tekst de woorden "in het Frans" te laten voorafgegaan aan de woorden "in het Duits".

* De gemeenten van het Duitse taalgebied

Overeenkomstig artikel 11, § 2, 1ste lid, SWT, worden in de gemeenten van het Duitse taalgebied de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn in het Duits en in het Frans gesteld.

Er moet voorrang worden verleend aan de taal van de streek. Dit principe wordt bevestigd door voornoemd artikel 11, § 2, 1ste lid, dat voorrang verleent aan het Duits door zowel in de Franse als in de Nederlandse tekst de woorden "in het Duits" te laten voorafgaan aan de woorden "in het Frans" (adviezen 2.142 van 28 maart 1968, 27.102 van 9 november 1995 en 28.155/A van 5 september 1996).

* De taalgrensgemeenten

Overeenkomstig artikel 11, § 2, 2de lid, SWT, worden de berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn "in het Nederlands en in het Frans" (Nederlandse wettekst), "en français et en néerlandais" (Franse wettekst) gesteld.

Er dient voorrang te worden verleend aan de taal van de streek. Dit principe strookt met de algemene geest van de wet en is inzonderheid van toepassing op voornoemd artikel 11, § 2, 2de lid, naar analogie van de voornoemde artikelen 24, 1ste lid, 11, § 1, 2de lid en 11, § 2, 1ste lid betreffende de andere gemeenten met een speciale taalregeling.

Vermelding van de voorrang van de streektaal

De VCT heeft reeds herhaaldelijk geoordeeld dat er op straatnaamborden voorrang moet worden verleend aan de taal van het gebied door aan de tekst die in die taal is gesteld de eerste plaats te geven, hetzij van boven naar onder, hetzij van links naar rechts (adviezen 27.179/B van 14 maart 1996 en 28.155/A van 5 september 1996).

De VCT heeft echter nooit aanvaard dat die voorrang van de taal van het gebied tot uiting werd gebracht door het gebruik van grotere letters. Dat procédé zou immers kunnen leiden tot een gebrek aan evenwicht dat moeilijk te controleren is.

Het geval van de gedenkplaat van de inwijding van de brandweerkazerne te Edingen

De klager stipt het probleem aan van de gedenkplaat van de inwijding van de brandweerkazerne te Edingen die aanvankelijk enkel in het Frans was gesteld. Ingevolge het VCT-advies 24.163 van 13 oktober 1993 werd een in het Nederlands gestelde plaat onder de gedenkplaat aangebracht. De bewuste plaat is kleiner dan de Franse gedenkplaat en er staan spelfouten in.

Wat het formaat van de Nederlandse plaat betreft, geeft de VCT toe dat het om een bijzondere situatie gaat, aangezien de Nederlandse plaat achteraf in een ander materiaal werd aangebracht. Ze vestigt echter de aandacht van het gemeentebestuur van Edingen op haar standpunt ter zake (zie het vorige punt).

Wat de spellingsproblemen van de Nederlandse tekst betreft, wijst de VCT erop dat zij ter zake niet bevoegd is.

4.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager en aan het College van Burgemeester en Schepenen van Edingen.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS